

SYBA Sociology SEM-IV

Paper- II

(Time- 3.00 Hours)

(Total Marks- 100)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B. 1. Attempt all questions.

2. All questions carry equal marks

- Q.1 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Examine the interrelation between growth and development.
 - b) Critically evaluate Frank's theory of Development.
 - c) Explain how globalisation impacts gender OR agriculture.
- Q.2 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) What is a questionnaire? Discuss the types and techniques of constructing a questionnaire.
 - b) Discuss the major components of HDI and also identify the reasons for low level of HDI.
 - c) Explain the case study method and its characteristics. What are the limitations of using a case study method?
- Q.3 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Explain important features of Forest Rights Act.
 - b) Write a note on Land Acquisition.
 - c) Resistance is a struggle to survive. Comment.
- Q.4 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Discuss organic farming and eco-friendly practices of Ankoli- Solapur.
 - b) 'Mendha Lekha is an experiment in community conservation'. Discuss
 - c) 'People centric-development is about situating people at the centre of development'. Discuss the statement in the context of development of Hiware Bazar.
- Q.5 Write short notes on ANY TWO of the following: 20**
- a) Rostow's stages of growth
 - b) Survey Method
 - c) Raigad and Gorai SEZs
 - d) Social impact of participatory decision making

(वेळ- 3:00 तास)

(एकूण गुण- 100)

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) वाढ आणि विकास यांच्यातील परस्परसंबंध तपासा.
- ब) फ्रँकच्या विकासाच्या सिद्धांताचे समीक्षक मूल्यमापन करा.
- क) जागतिकीकरणाचा लैंगिक किंवा शेतीवर कसा परिणाम होतो हे समजावून सांगा.
- प्र.२ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) प्रश्नावली म्हणजे काय? प्रश्नावली तयार करण्याचे प्रकार आणि तंत्रे यावर चर्चा करा.
- ब) मानवी विकास विकासाचे प्रमुख घटकांवर चर्चा करा आणि मानव विकास विकासाच्या निम्न पातळीची कारणे देखील ओळखा.
- क) केस स्टडी पद्धत आणि त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. केस स्टडी पद्धत वापरण्याच्या मर्यादा काय आहेत?
- प्र.३ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) वनहक्क कायद्याची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये समजावून सांगा.
- ब) भूसंपादनावर एक टीप लिहा.
- क) 'प्रतिकार हा जगण्याचा संघर्ष आहे'. टिप्पणी द्या.
- प्र.४ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) अंकोली-सोलापूरच्या सेंद्रिय शेती आणि पर्यावरणपूरक पद्धतीवर चर्चा करा.
- ब) 'मेंढा लेखा हा सामुदायिक संवर्धनातील एक प्रयोग आहे.' चर्चा करा
- क) 'लोककेंद्रित-विकास म्हणजे विकासाच्या केंद्रस्थानी लोकांना स्थान देणे.' हिवरे बाजाराच्या विकासाच्या संदर्भात विधानावर चर्चा करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर लहान टीपा लिहा: 20
- अ) रोस्टोच्या वाढीच्या टप्प्या
- ब) सर्वेक्षण पद्धत
- क) रायगड आणि गोराई SEZ
- ड) सहभागी निर्णय घेण्याचा सामाजिक परिणाम